

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

DIREKTORAT ZA POLICIJO IN
DRUGE VARNOSTNE NALOGE

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 56 68

F: 01 428 55 15

E: dpdvn.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

PREDLOG
(EVA 2016-1711-0028)

ZAKON

o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

Zakon o nadzoru državne meje (ZNDM-2) velja od leta 2007 (Uradni list RS, št. 60/07). Določbe so bile oblikovane z namenom dokončne uskladitve pravnega reda Republike Slovenije s pravnim redom EU na področju nadzora meje. Določil je organe, pristojne za izvajanje Zakonika o schengenskih mejah, in uzakonil rešitve za izvajanje nadzora bodočih notranjih meja oziroma način izvajanja mejne kontrole na notranjih mejah EU v t. i. prehodnem obdobju, od trenutka pridružitve Republike Slovenije EU do popolne pridružitve schengenskemu prostoru.

Spremembe in dopolnitve ZNDM-2 v letu 2009 (Uradni list RS, št. 77/09) so na novo definirale zakonsko podlago za izvajanja izravnalnih ukrepov v Republiki Sloveniji.

Aktualna migracijska kriza zahteva učinkovito odzivanje policije na vse varnostne grožnje. Po vzpostavitvi ograje na madžarski meji se je migracijski tok preusmeril preko Republike Slovenije. Soočeni smo bili z dnevnim pretokom migrantov do 10.000 oseb, občasno tudi bistveno več, ki so državno (schengensko) mejo prestopali izven mejnih prehodov, nenačrtovano in v velikih skupinah.

Varnostne ocene kažejo, da še vedno več milijonov ljudi želi vstopiti v Evropsko unijo. Grčija in Turčija nista vzpostavili ustrezne kontrole pri nezakonitem prehajanju mej, zato so ostale države članice Evropske unije (Hrvaška, Slovenija, Avstrija) primorane vzpostaviti učinkovite ukrepe za obvladovanje nadzorovanega prehajanja schengenske meje.

Zaradi zaščite prebivalcev, premoženja in varnosti migrantov oz. vzdrževanja javnega reda in varnosti je treba vzpostaviti učinkovit nadzor nad nekontroliranim prehajanjem državne (schengenske) meje. ZNDM-2 v 8. členu določa, da policija sme namestiti in uporabljati tehnična ali druga sredstva za opravljanje nadzora državne meje ali preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje. Za uspešno izvedbo teh nalog in nalog predpisanih s pravnim redom Evropske unije, policisti lahko uporabljajo zemljišča in vodne površine ne glede na lastništvo, pri čemer morajo lastniki policiji

omogočiti prost dostop in gibanje za nemoteno opravljanje nalog nadzora državne meje. Skladno s tem so bili sprejeti določeni ukrepi, med njimi tudi postavitve začasnih tehničnih ovir. Ta ukrep je nujen (neizogiben) in primeren za doseg navedenih ciljev, saj učinkovito izvajanje nalog iz 8. člena ZNDM-2, zaradi specifičnosti - konfiguracije terena in prometnih povezav, ni mogoče z drugimi milejšimi ukrepi (npr. fizično varovanje s policisti in vojaki). Prav tako ni prekomeren, saj se tehnične ovire postavljajo glede na oceno tveganj za migracijske tokove, in sicer na določenih identificiranih izpostavljenih odsekih meje, kjer je na podlagi ocene možno pričakovati povečan pritisk migracijskega vala, pri čemer se skuša v čim manjši meri posegati v pravico lastnikov in posestnikov zemljišč oz. vplivati na lokalno okolje. Gre za nujen in začasen ukrep, ki je potreben tako za zaščito državljanov in njihovega premoženja kot tudi za zaščito migrantov, s ciljem preprečevanja razpršenega prehajanja meje oz. usmerjanje prehoda na vstopne točke, kjer so vzpostavljeni pogoji za sprejem in obravnavo. Ukrep ne prejudicira odločitve arbitražnega sodišča o meji med Slovenijo in Hrvaško ter nima namena zaostritve spora ali ogrožanja dela arbitražnega sodišča. S sprejetimi ukrepi je mogoče omiliti negativne učinke migracijskega pritiska na življenje prebivalcev v obmejnem pasu ter zagotoviti ustrezno raven varnosti ljudi in njihovega premoženja ter zagotoviti varnostne razmere, ki bodo omogočale nemoteno življenje in delo ljudi.

Postavitve tehničnih ovir je skrajni ukrep, ki je potreben zaradi višje sile.

Določbe 8. člena ZNDM-2 so v določeni meri podnormirane, saj se s postavitvijo tehničnih ovir posega v ustavno pravico lastnine, vendar ni predvideno, da bi se subjektom zagotovilo ustrezno nadomestilo ali se jim omejila lastninska pravica s služnostjo. Predlog zakona določa nadomestilo, do katerega so upravičeni lastnik, nosilec kmetijskega gospodarstva in osebe, ki uporabljajo zemljišče na podlagi druge stvarne pravice, vpisane v zemljiško knjigo, ali na podlagi najemne ali zakupne pogodbe, če je za opravljanje nalog nadzora državne meje v obmejnem območju ob državni meji potrebna uporaba zemljišč, kakor tudi omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, kolikor prej navedeni ukrep traja dlje kot 24 mesecev. Določena je tudi sankcija za ravnanja, ki bi preprečevala učinkovito izvajanje nadzora državne meje.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji predloga zakona

Temeljni cilj je dopolniti zakon v delu, ki se nanaša na določitev nadomestila ali omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, ki je posledica izvajanja ukrepov pri opravljanju nalog varovanja državne meje in določitev sankcije za ravnanja, ki bi preprečevala učinkovito izvajanje nadzora državne meje.

2.2 Načela predloga zakona

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že ob pripravi veljavnega zakona, še posebej pa so upoštevana načela ustavnosti, zakonitosti in sorazmernosti.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlagane dopolnitve Zakona o nadzoru državne meje prinašajo naslednje rešitve:

- določa se upravičenost do nadomestila lastniku, nosilcu kmetijskega gospodarstva in osebam, ki uporabljajo zemljišče na podlagi druge stvarne pravice, vpisane v zemljiško knjigo, ali na

podlagi najemne ali zakupne pogodbe, in postopek uveljavljanja nadomestila, če je za opravljanje nalog nadzora državne meje potrebna uporaba zemljišč, ki onemogoča redno rabo zemljišča;

- določa se omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist in postopek, če je za opravljanje nalog nadzora državne meje potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč;
- določa se sankcija za ravnanja, ki so v nasprotju z novim četrtem odstavkom 8. člena (poseganje v tehnična in druga sredstva ali onemogočanje njihove namestitve).

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlagane dopolnitve bodo imele finančne posledice, vendar jih trenutno še ni možno oceniti.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravom Evropske unije.

Republika Avstrija

Tehnične ovire

Avstrija svoje zakonodaje za potrebe postavitve začasnih tehničnih ovir na državni meji ni spreminjala. Postavitev začasnih tehničnih ovir je odvisna od soglasja lastnikov zemljišč. Če je soglasje dano, država s temi lastniki sklene pogodbe in lastniki na podlagi ocene izvedenca dobijo odškodnino. Če soglasja lastnika zemljišča ni, se tehničnih ovir ne postavi, nadzor državne meje pa se zagotovi na drug način.

Izvajanje mejne kontrole

Za izvajanje mejne kontrole so pristojni varnostni organi (policija) znotraj mejnega območja. Mejna kontrola se opravi na mejnem območju, v kolikor je to mogoče. Varnostni organi so pooblašteni, da pri osebah opravijo mejno kontrolo, v kolikor obstoji razlog, da se te osebe morajo podrediti mejni kontroli ali da so prestopili ali nameravajo prestopiti mejo izven mejnega prehoda. To pooblastilo velja za prehajanje državne meje na mejnih prehodih znotraj območja mejne kontrole, kot tudi na mestu, kjer se zaloti osebo, ki se je dolžna podvreči mejni kontroli. Pooblastilo velja torej tudi na tistem mestu, kjer se zaloti osebo, ki želi ali je prečkala mejo izven območja mejnega prehoda. Varnostne službe so pooblaščen, da z namenom opravljanja mejne kontrole preverjajo identiteto oseb. Poleg navedenega so pooblaščen pregledati zunanost in notranost njihovih vozila in stvari, ki jih nosijo s seboj. Vse osebe so dolžne sodelovati pri ugotavljanju identitete in se podrežati temu ukrepu, prav tako pa morajo zagotoviti oziroma omogočiti pregled vozila in stvari, ki jih nosi s seboj. Organi javne varnostne službe so pooblaščen ukazovati in v primeru neupoštevanja, ukaze izvršiti z uporabo prisilnih sredstev.

Glede nadzora zakonitosti vstopa in prebivanja tujcev lahko policisti ugotavljajo okoliščine v primeru, če »nekatera dejstva upravičujejo domnevo«, da je tujec nezakonito vstopil na ozemlje države ali na tem ozemlju nezakonito prebiva. Glede ugotavljanja istovetnosti, vstopa na nepremičnine, v prostore, poslovne prostore in vozila lahko policisti izvajajo pooblastilo v primeru, ko »na podlagi določenih

dejstev menijo«, da je tak ukrep potreben za ugotovitev istovetnosti in posledično prijetje tujcev, ki nezakonito bivajo ali delajo na ozemlju države.

Bolgarija

Tehnične ovire

Bolgarija za namene postavljanja začasnih tehničnih ovir na državni meji s Turčijo zakonodaje ni spreminjala. Vlada je s sklepom uredila postopke javnih naročil in gradnje teh ovir, ministrstvo, ki je pristojno za notranje zadeve, pa je zadolženo za tehnični vidik gradnje tehničnih ovir (obseg, območje postavitve, skladnost z zakonodajo na zaščiteneh območjih itd). Za izvajanje del in vzdrževanje začasnih tehničnih ovir so zadolžene lokalne skupnosti.

Grčija

Tehnične ovire

Grčija za postavitev tehničnih ovir na državni meji s Turčijo ni sprejela posebne zakonodaje. Ograja je postavljena na zahodnem delu reke Evros, ki je bilo do 2010 vojaško območje.

Madžarska

Tehnične ovire

Madžarska je postavitev tehničnih ovir na državni meji uredila s spremembo zakonodaje. Določeno je, da se ozemlje ob državni meji v oddaljenosti 10 m od meje lahko uporablja za namen državne varnosti in nadzora meje (na tem območju je dovoljena gradnja oz. upravljanje s stavbami s strani državnih organov). Lastniki morajo dati zemljišča na razpolago in v upravljanje državi. Posest na tem območju lahko država izvaja nedoločen čas in za namene, ki jih določa zakon. Lastnik zemljišča je upravičen do odškodnine; za uporabo zemljišča s strani države pa mora biti sklenjen pisni dogovor. Po zaključeni uporabi s strani države je treba posest vrniti v prvotno stanje.

Izvajanje mejne kontrole

Policije ima pooblastilo, da sama ali v sodelovanju z drugimi organi opravlja poostrene nadzore zunaj mejnega območja za odkrivanje nedovoljenih migrantov. Take kontrole ne smejo biti identične mejni kontroli. Določen je identifikacijski postopek za ugotavljanje zakonitosti zadrževanja v državi, kakor tudi upravičenost policistov, da pregledajo osebo, oblačila in vozilo v primerih suma storitve kaznivega dejanja ali prekrška.

Španija

Tehnične ovire

Španija nima posebne pravne ureditve za postavljanje začasnih tehničnih ovir oziroma ograj na državni meji. Odločitev o najbolj ustreznem načinu varovanja določenega dela državne meje sprejme ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ki tudi izvede ustrezne ukrepe.

Slovaška

Izvajanje mejne kontrole

Slovaška ima področje nadzora meje opredeljeno v Zakonu o nadzoru državne meje. Zakon opredeljuje dejavnost nadzora državne meje, kateri ukrepi sodijo v ta pojem ter opredeljuje pravice oziroma pooblastila policistov pri opravljanju nadzora državne meje. Med drugimi imajo policisti pooblastila, da hodijo in vozijo z vsemi vrstami prevoznih sredstev na ozemlju ob državni meji, da prepovedo dostop osebam na določena mesta ob državni meji ter v oddaljenosti do 40 km od mejne črte preiskujejo osebe, katere sumijo, da so povezane z nezakonito dejavnostjo, povezano z državno mejo. Zakon v drugem delu daje pravico policiji do uporabe tehničnih sredstev, kot npr. sredstva za

odkrivanje ponarejenih dokumentov, sredstva za preprečevanje ilegalnih prehodov državne meje in podobno.

Poljska

Izvajanje mejne kontrole

Poljska ima področje varovanja meje opredeljeno v Zakonu o varovanju državne meje. Zakon določa obmejno območje in omogoča prepoved zadrževanja v obmejnem območju, ter označevanje obmejnega območja. Mejna policija izvaja aktivnosti v zvezi z označevanjem in varovanje državne meje ter gradnjo kakršnih koli sredstev v ta namen. Prav tako določa, da mora biti mejna črta vzdrževana tako, da je vidna, ter da so vidne tudi oznake mejne črte. Mejna policija ima pooblastilo, da odredi posameznikom, da vzdržujejo takšno vidljivost. Zakon določa prehajanje meje (na mejnem prehodu in zunaj mejnega prehoda), obveznost podreditve potnikov mejni kontroli ter predložitev obrazložitve za prehod meje. Potniki so dolžni na zahtevo mejnega policista zagotoviti, da so njihovi predmeti, vozila, prtljaga na razpolago za pregled. Pri tem lahko mejna policija uporablja tehnična sredstva in službene pse.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predvideni so novi postopki za določitev nadomestila pred upravnimi enotami. V primeru potrebe po ustanavljanju služnosti v javno korist so določeni postopki pred upravnimi enotami, v primeru pritožbe pred pristojnim ministrstvom ter morebitni sodni postopki (upravni spor ter določitev odškodnine v nepravdnem postopku).

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Lastniki, nosilci kmetijskega gospodarstva in osebe, ki uporabljajo zemljišče na podlagi druge stvarne pravice, vpisane v zemljiško knjigo, ali na podlagi najemne ali zakupne pogodbe bodo imeli pravico vložiti zahtevek za določitev nadomestila za onemogočeno redno rabo zemljišča.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Sprejem zakona ne vpliva na okolje, ki vključuje prostorske in varstvene vidike.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Sprejem zakona nima vpliva na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Dopolnitve zakona nimajo vpliva na socialne področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Posledice na drugem področju niso predvidene.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Zakon bo predstavljen zainteresirani javnosti in organizacijskim enotam policije ter vsem organom s katerimi policija sodeluje pri opravljanju svojega dela.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje tega zakona bo spremljalo Ministrstvo za notranje zadeve. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Drugih posebnih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

/

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve,
- Boštjan Šefic, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve,
- mag. Lado Bradač, generalni direktor, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge,
- Marjan Fank, generalni direktor policije,
- mag. Tatjana Bobnar, namestnica generalnega direktorja policije.

II. BESEDILO ČLENOV:

1. člen

V Zakonu o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo in 15/13 – ZNPPol) se za tretjim odstavkom 8. člena dodajo novi četrti do šesti odstavki, ki se glasijo:

»(4) Lastniki in posestniki zemljišč so dolžni dopustiti namestitev, uporabo, vzdrževanje in shranjevanje tehničnih in drugih sredstev iz prvega odstavka tega člena, vsakdo pa se je dolžan vzdržati vseh ravnanj, ki bi ovirala namestitev, uporabo, vzdrževanje ali shranjevanje teh sredstev in vseh posegov vanje.

(5) Za namestitev, uporabo, vzdrževanje in shranjevanje tehničnih in drugih sredstev iz prvega odstavka tega člena v obmejnem območju ob državni meji se ne uporabljajo predpisi, ki urejajo graditev objektov in prostorski akti ter predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave in predpisi, ki urejajo vode.

(6) Tehnična in druga sredstva iz prvega odstavka tega člena se odstranijo takoj, ko niso več potrebna za opravljanje nalog iz tega člena.«

2. člen

Za 8. členom se dodajo novi 8.a do 8.g člen, ki se glasijo:

»8.a člen (upravičenci do nadomestila)

(1) Če je za opravljanje nalog iz prejšnjega člena v obmejnem območju ob državni meji potrebna uporaba zemljišč, ki onemogoča redno rabo zemljišč, so do nadomestila za onemogočeno redno rabo zemljišča po tem zakonu upravičeni naslednji upravičenci:

- lastnik zemljišča;
- oseba, ki uporablja zemljišče na podlagi druge stvarne pravice, vpisane v zemljiško knjigo, ali na podlagi najemne ali zakupne pogodbe; ali
- nosilec kmetijskega gospodarstva, če ima zemljišče v uporabi.

(2) Velja, da so osebe iz prejšnjega odstavka upravičeni do nadomestila za onemogočeno redno rabo zemljišča, če se kot sredstvo iz prvega odstavka prejšnjega člena namesti, uporablja, vzdržuje ali shranjuje varovalna ograja ali druga tehnična ovira.

(3) Če zemljišče zaradi namestitve, uporabe, vzdrževanja ali shranjevanja varovalne ograje ali druge tehnične ovire iz prejšnjega odstavka nima več za redno rabo potrebne zveze z javno cesto ali pa bi bila taka zveza povezana z nesorazmernimi stroški, so do nadomestila zaradi oteženega dostopa upravičeni naslednji upravičenci:

- lastnik zemljišča;
- oseba, ki uporablja zemljišče na podlagi druge stvarne pravice, vpisane v zemljiško knjigo, ali na podlagi najemne ali zakupne pogodbe; ali
- nosilec kmetijskega gospodarstva, če ima zemljišče v uporabi.

(4) Če nadomestilo iz prvega in tretjega odstavka tega člena za isto zemljišče uveljavlja več upravičencev za isto časovno obdobje, je do nadomestila upravičen tisti, ki ima v tem obdobju pravico uporabljati to zemljišče.

(5) Če nadomestilo iz prvega in tretjega odstavka tega člena ne uveljavljajo vsi solastniki ali skupni lastniki skupaj, so upravičeni do nadomestila skladno s solastniškimi deleži, če so ti določeni. Če deleži niso določeni ter v primeru skupne lastnine pa se šteje, da so deleži enaki.

(6) Upravičenec do nadomestila iz tretjega odstavka tega člena je tudi po izteku obdobja iz prvega odstavka 8.c člena tega zakona upravičen do nadomestila zaradi oteženega dostopa, ki ga uveljavlja skladno z 8.b členom tega zakona.

8.b člen **(postopek določanja nadomestila)**

(1) Upravičenec do nadomestila vloži zahtevo za nadomestilo iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena pri upravni enoti, na območju katere leži zemljišče. Zahteva vsebuje:

- podatke o upravičencu (osebno ime in naslov prebivališča ter datum rojstva, če gre za fizično osebo, oziroma firmo, sedež in matično številko, če gre za pravno osebo),
- podatke o zemljišču (parc. št. in k.o. s kopijo katastrskega načrta ali z listino, ki izkazuje lego zemljišča, če ni mogoče pridobiti podatkov iz uradnih evidenc) in
- opis posega oziroma vpliva posega na zemljišče.

Če pravico do nadomestila uveljavlja oseba, ki uporablja zemljišče na podlagi stvarne pravice, vpisane v zemljiško knjigo, ali na podlagi najemne ali zakupne pogodbe mora zahtevi priložiti tudi overjeno fotokopijo najemne oziroma zakupne pogodbe. Če pravico do nadomestila uveljavlja nosilec kmetijskega gospodarstva mora v zahtevi navesti tudi identifikacijsko številko kmetijskega gospodarstva.

(2) Zahteva, ki jo vloži upravičenec do nadomestila iz tretjega odstavka prejšnjega člena, poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi:

- dokazilo, da je upravičenec do nadomestila imel nemoten dostop do zemljišča,
- opis in dokazilo, da zaradi namestitve, uporabe, vzdrževanja ali shranjevanja varovalne ograje ali druge tehnične ovire nima več za redno rabo potrebne zveze z javno cesto ali pa bi bila taka zveza povezana z nesorazmernimi stroški.

(3) Upravna enota odloči o zahtevi na podlagi dokumentacije, ki jo glede obsega ali vpliva posega pridobi od pristojnih državnih organov, ki hranijo dokumentacijo v zvezi s tem posegom, ter dokazil iz prejšnjega odstavka. Upravna enota pred izdajo odločbe seznaní upravičenca do nadomestila iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena o vseh ugotovljenih dejstvih. Če se upravičenec do nadomestila z ugotovitvami ne strinja, lahko v roku 15 dni od seznanitve dokazuje nasprotno.

(4) Zoper odločitev upravne enote je dovoljena pritožba. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

(5) Višina nadomestila iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena se določi na podlagi meril, ki jih določi Vlada Republike Slovenije glede na obseg posega na zemljišču oziroma vpliv posega na zemljišče, boniteto zemljišč v skladu s predpisi, ki urejajo evidentiranje nepremičnin, in vrsto dejanske rabe v skladu s predpisom, ki ureja vrsto dejanske rabe zemljišč.

(6) Nadomestilo iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena se odmeri za preteklo koledarsko leto, za obdobje, ko je bila onemogočena redna raba zemljišča oziroma otežen dostop do zemljišča.

Upravičenec do nadomestila lahko zahteva nadomestilo do 31. januarja tekočega leta za preteklo leto. Če se upravičenec do nadomestila tekom koledarskega leta spremeni, je do nadomestila upravičen sorazmerno glede na trajanje njegovega upravičenja v koledarskem letu.

(7) Nadomestilo iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena se izplača v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe upravne enote. Nadomestilo upravičencu do nadomestila izplača upravna enota, ki je o nadomestilu odločala.

(8) Sredstva za izplačilo nadomestila iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije v okviru finančnega načrta ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

(9) V postopku za določitev nadomestila iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena se za vlogo in odločitev na prvi in drugi stopnji taksa ne plača.

(10) V postopku za določitev nadomestila iz prvega in tretjega odstavka prejšnjega člena se uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek, če ni s tem zakonom drugače določeno.

8.c člen (služnost v javno korist)

(1) Če je za opravljanje nalog iz 8. člena tega zakona, ki se izvajajo v obmejnem območju ob državni meji, potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki onemogoča redno rabo zemljišč in traja dlje kot 24 mesecev, se lastninska pravica na teh zemljiščih lahko omeji s služnostjo v javno korist.

(2) Za vprašanja glede ustanovitve služnosti v javno korist, ki niso posebej urejena s tem zakonom, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja razlastitev in omejitve lastninske pravice v javno korist.

(3) Javno korist za ustanovitev služnosti ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Do pravnomočnosti odločitve o služnosti v javno korist upravičenec do služnosti v javno korist iz 8.č člena tega zakona za opravljanje nalog iz 8. člena tega zakona, ki se izvajajo v obmejnem območju ob državni meji, za katere je potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki onemogoča redno rabo zemljišč, in traja dlje kot 24 mesecev, obdrži posest na nepremičninah, določenih v sklepu iz prejšnjega stavka.

(4) Ministrstvo, pristojno za javno upravo, v treh mesecih po sprejetju sklepa iz prejšnjega odstavka začne postopek za ustanovitev služnosti v javno korist.

8.č člen (upravičenec do služnosti v javno korist)

Upravičenec do služnosti v javno korist je Republika Slovenija. Postopek sporazumevanja za sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist, sklepanje teh pogodb in vlaganje zahtev za ustanovitev služnosti v javno korist v imenu Republike Slovenije in za njen račun opravlja ministrstvo, pristojno za javno upravo.

8.d člen (postopek sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist)

(1) Upravičenec do služnosti v javno korist poda lastnikom zemljišč iz 8.c člena tega zakona zavezujočo ponudbo za sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist proti plačilu odškodnine.

(2) Če se lastnik zemljišča strinja s ponudbo iz prejšnjega odstavka in o tem pisno obvesti upravičenca do služnosti v javno korist v 15 dneh od prejema ponudbe, se sklene pogodba o ustanovitvi služnosti, pri čemer stroške v zvezi s to pogodbo nosi upravičenec do služnosti v javno korist.

8.e člen (ustanovitev služnosti v javno korist)

(1) Če postopek sporazumevanja iz prejšnjega člena ni bil uspešen, upravičenec do služnosti v javno korist lahko zahteva pri upravni enoti, na območju katere leži zemljišče, začetek postopka za ustanovitev služnosti v javno korist.

(2) Zahteva za ustanovitev služnosti v javno korist iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- navedbo sklepa vlade o ugotovljeni javni koristi,
- podatke o lastniku zemljišča (osebno ime in naslov prebivališča ter datum rojstva, če gre za fizično osebo, oziroma firmo, sedež in matično številko, če gre za pravno osebo),
- podatke o zemljišču (parc. št. in k.o. s kopijo katastrskega načrta ali z listino, ki izkazuje lego zemljišča, če ni mogoče pridobiti podatkov iz uradnih evidenc),
- podatke o ustanovitvi služnosti v javno korist (opredelitev obsega zemljišča, kjer se ustanovi služnost v javno korist, trajanje služnosti v javno korist),
- ponudbo iz prejšnjega člena.

(3) Postopek za ustanovitev služnosti v javno korist se začne s sklepom. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Pritožba zoper odločbo o ustanovitvi služnosti v javno korist ne zadrži njene izvršitve.

8.f člen (določitev in izplačilo odškodnine)

(1) Odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist se določi za obdobje obremenitve zemljišča s služnostjo. Odškodnina se izplačuje na letni ravni za preteklo leto, in sicer do konca meseca januarja tekočega leta. Izplačilo za posamezno leto se izračuna tako, da se višina odškodnine, določena za celotno obdobje obremenitve zemljišča s služnostjo, deli s številom let, za katera je zemljišče obremenjeno s služnostjo v javno korist. Če služnost v javno korist ne traja celo koledarsko leto, se izplačilo za posamezno leto sorazmerno zmanjša.

(2) Če se služnost v javno korist ukine pred potekom obdobja za katerega je bila ustanovljena, se za preostalo obdobje odškodnina ne izplača.

(3) Odškodnino lastniku zemljišča izplača ministrstvo, pristojno za javno upravo. Sredstva za izplačilo odškodnine se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije v okviru finančnega načrta ministrstva, pristojnega za javno upravo.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za obdobje od sprejema sklepa iz 8.c člena tega zakona pa do sklenitve pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist oziroma pravnomočne odločitve o višini odškodnine za služnost v javno korist, odškodnina izplača v 30 dneh po sklenitvi pogodbe oziroma po pravnomočnosti odločitve o višini odškodnine.

8.g člen
(skrbnik za posebne primere)

(1) Če upravičenec do služnosti v javno korist za namen sklenitve pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist ne pridobi podatkov o lastniku zemljišča iz uradnih evidenc, ker ti podatki ne obstajajo ali ker organi, ki vodijo uradne evidence, s podatki ne razpolagajo, posreduje upravičenec do služnosti v javno korist centru za socialno delo predlog za postavitve skrbnika za poseben primer.

(2) Center za socialno delo v roku 60 dni imenuje skrbnika za poseben primer, ki z upravičencem do služnosti v javno korist sklene pogodbo o ustanovitvi služnosti v javno korist.«.

3. člen

V 46. členu se v 11. točki pika nadomesti s podpičjem in doda nova 12. točka, ki se glasi:

»12. ne dopusti namestitve, uporabe, vzdrževanja ali shranjevanja tehničnih ali drugih sredstev ali se ne vzdrži ravnanj, ki ovirajo namestitev, uporabo, vzdrževanje ali shranjevanje teh sredstev ali posegov vanje (četrti odstavek 8. člena).«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

4. člen
(rok za izdajo predpisa)

Vlada Republike Slovenije izda predpis iz novega petega odstavka 8.b člena zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

5. člen
(uveljavljanje nadomestila za leto 2015)

Upravičenec do nadomestila iz prvega in tretjega odstavka 8.a člena zakona lahko zahteva nadomestilo za koledarsko leto 2015 v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

6. člen
(plačilo dohodnine)

Do spremembe zakona, ki ureja dohodnino, se za nadomestilo, izplačano po tem zakonu, dohodnina ne plača.

7. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV:

K 1. členu:

Novi četrti odstavek izrecno določa obveznost lastnika in posestnika zemljišča, da dopustita namestitev, uporabo, vzdrževanje in shranjevanje tehničnih in drugih sredstev, ki so določena v prvem odstavku 8. člena. Obenem je določeno tudi, da se mora vsakdo vzdržati vseh ravnanj, ki bi ovirala namestitev, uporabo, vzdrževanje ali shranjevanje teh sredstev in vseh posegov vanje. Na ta način želi predlagatelj jasno opredeliti obveznosti vseh subjektov, kakor tudi zagotoviti nemoteno namestitev, uporabo itd. navedenih tehničnih sredstev. Takšna ureditev je določena tudi z namenom, da se predpiše ustrezna sankcija, kar je določeno v dopolnitvi veljavnega 46. člena.

V petem odstavku se izrecno določa, da se za namestitev, uporabo, vzdrževanje in shranjevanje tehničnih in drugih sredstev v obmejnem območju ob državni meji ne uporabljajo predpisi, ki urejajo graditev objektov in prostorski akti. Prav tako se ne uporabljajo predpisi, ki urejajo varstvo okolja, ohranjanje narave in predpisi, ki urejajo vode. Takšna ureditev sicer izhaja že iz veljavne zakonodaje, vendar je po mnenju predlagatelja izrecna izključitev potrebna v izogib različnim interpretacijam veljavne zakonodaje. Takšen odstop je nujno potreben, ker si ni mogoče predstavljati učinkovitega nadzora državne meje, kolikor bi država morala upoštevati prostorske akte, predpise o graditvi objektov in ostale zgoraj navedene predpise, ki bi lahko onemogočali namestitev, uporabo, vzdrževanje in shranjevanje tehničnih in drugih sredstev, ki bi bili v danih okoliščinah nujno potrebni (načelo sorazmernosti).

Šesti odstavek določa, da se tehnična in druga sredstva odstranijo takoj, ko niso več potrebna za opravljanje nalog.

K 2. členu:

8.a člen

Glede na to, da je zaradi namestitve, uporabe, vzdrževanja in shranjevanja tehničnih in drugih sredstev lahko onemogočena redna raba zemljišč, prvi odstavek določa upravičenje upravičenca do nadomestila za onemogočeno redno rabo zemljišča. V teh primerih so upravičenja v zakonu navedenih subjektov toliko omejena, da je treba predvideti pravico do nadomestila, ki se za upravičenca do nadomestila določi v enostavnem in hitrem postopku. Do nadomestila bo načeloma upravičen lastnik zemljišča. V primeru, da bo zemljišče v uporabi osebe, ki uporablja zemljišče na podlagi druge stvarne pravice, vpisane v zemljiško knjigo, ali na podlagi najemne ali zakupne pogodbe, pa bo do nadomestila upravičena ta oseba. Če ima zemljišče v uporabi nosilec kmetijskega gospodarstva, pa bo do nadomestila upravičen slednji. Pravica do nadomestila ni razširjena na pravico do uporabe zemljišča iz kateregakoli pravnega naslova, pač pa le v primeru dalj časa trajajočih in tipičnih pravnih razmerij (npr. pravica do užitka, rabe, najema ali zakupa). Medsebojni odnosi med lastnikom in ostalimi uporabniki, ki pa po tem zakonu niso upravičenci, se bodo urejali med lastnikom in temi uporabniki.

V drugem odstavku je izrecno določeno, da so v zakonu navedeni subjekti upravičeni do nadomestila, če se kot sredstvo iz prvega odstavka 8. člena namesti, uporablja, vzdržuje ali shranjuje varovalna ograja ali druga tehnična ovira, ki onemogoča redno rabo zemljišč. Navedeno pomeni, da že sam zakon določa primer, ko so izpolnjeni pogoji za pridobitev nadomestila. Gre namreč za tako očitno omejitev redne rabe zemljišč, da je nadomestilo upravičeno.

V tretjem odstavku pa se ureja situacija, ko upravičenec do nadomestila zaradi namestitve, uporabe, vzdrževanja ali shranjevanja varovalne ograje ali druge tehnične ovire nima več za redno rabo potrebne zveze z javno cesto ali pa bi bila taka zveza povezana z nesorazmernimi stroški. Navedeno

pomeni, da se na teh zemljiščih neposredno ne izvajajo nikakršni posegi, vendar vpliv posegov, izvedenih na drugih zemljiščih, sega tudi na ta zemljišča. Zato je tudi za ta zemljišča predvideno nadomestilo.

Četrty odstavek določa, da je če za isto zemljišče uveljavlja nadomestilo več upravičencev za isto časovno obdobje, je do nadomestila upravičen tisti, ki ima v tem obdobju pravico uporabljati to zemljišče.

V petem odstavku pa so določena upravičenja v primeru, kadar gre za solastnino ali skupno lastnino.

V šestem odstavku je določeno, da upravičenec do nadomestila iz tretjega odstavka ohrani pravico do izplačila nadomestila tudi po preteku 24 mesecev od začetka izvajanja ukrepov za nadzor državne meje, če še vedno izpolnjuje predpisane pogoje.

8.b člen

Prvi odstavek kot pristojni organ za določanje višine nadomestila določa upravno enoto, na območju katere leži zemljišče, katerega redna raba je lahko onemogočena. Takšna pristojnost je utemeljena z dejstvom, da so upravne enote, na območju katerih ležijo ta zemljišča, najbolj seznanjena z dejanskim stanjem. Postopek se bo začel na zahtevo upravičenca do nadomestila, ki bo uveljavljal svojo pravico do nadomestila. V vlogi bo upravičenec do nadomestila navedel podatke o lastništvu ali drugi stvarni pravici, najemu ali zakupu oziroma podatke o nosilcu kmetijskega gospodarstva, zemljišču in opis posega oziroma vpliva posega na zemljišče.

Drugi odstavek določa, kaj vsebuje zahteva upravičenca do nadomestila, ki uveljavlja nadomestilo zaradi oteženega dostopa do zemljišča.

Glede na to, da imajo podatke o obsegih posegov ali vplivov posegov pristojni državni organi, v prvi vrsti tisti, ki je izvedel poseg na zemljišču, bo v skladu s tretjim odstavkom upravna enota podatke, ki jih potrebuje za določanje višine nadomestila, pridobila od teh organov. Upravna enota bo o zahtevi praviloma odločila na podlagi tako posredovanih podatkov in o svojih ugotovitvah predhodno obvestila upravičenca do nadomestila. Če se upravičenec do nadomestila z ugotovitvami ne bo strinjal, ima možnost, da v roku petnajstih dni v postopku dokazuje nasprotno. Predlagatelj meni, da je ta postopek zasnovan tako, da sledi načelom ekonomičnosti in pospešitve postopka.

Četrty odstavek določa pravico do pritožbe o kateri bo odločalo ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki že opravlja določene naloge na področju kmetijstva in gozdarstva.

Peti odstavek daje vladi podlago, da v uredbi določi merila za določitev višine nadomestila na podlagi kriterijev, ki jih določa zakon. S takšno ureditvijo se stremi k temu, da se določijo takšna merila, ki bi omogočala enostavno in hitro določanje nadomestil v upravnem postopku. Pri določitvi višine nadomestil se bo upoštevala boniteta zemljišča, obseg posega oziroma vpliv posega in vrsta dejanske rabe.

V šestem odstavku je določeno, da se nadomestilo odmeri za preteklo koledarsko leto, in sicer za obdobje, ko je bila onemogočena redna raba zemljišča. Upravičenec do nadomestila bo lahko zahteval nadomestilo do 31. januarja tekočega koledarskega leta za preteklo koledarsko leto. Rok določen v tem odstavku je prekluziven. Če se tekom koledarskega leta spremeni upravičenec do nadomestila, je do nadomestila upravičen sorazmerno glede na trajanje njegovega upravičenja v koledarskem letu.

Sedmi odstavek določa rok za izplačilo nadomestila, ki ga izplača upravna enota, ki je o nadomestilu odločala. Rok za izplačilo je 30 dni od pravnomočne odločbe.

Osmi odstavek določa, da se sredstva za izplačilo nadomestila zagotovijo v proračunu Republike Slovenije, in sicer v okviru finančnega načrta ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Deveti odstavek določa oprostitev plačila takse, ker gre za uveljavljanje nadomestila za poseg, ki ga je povzročila država.

V desetem odstavku je norma, ki določa uporabo zakona, ki ureja splošni upravni postopek glede vseh vprašanj, ki niso s tem zakonom drugače urejena.

8.c člen

Kolikor je treba za opravljanje nalog nadzora državne meje uporabljati zemljišča tako, da je onemogočena redna raba zemljišč, in sicer za obdobje, ki je daljše od predlaganih 24 mesecev, je po mnenju predlagatelja treba začeti s postopki za omejitev lastninske pravice. Pri tem se sledi zahtevam, ki so določene v 69. členu ustave. Gre namreč za tako dolgotrajen in intenziven ukrep, da postopanje v skladu s 67. členom ustave ni več mogoče. Omejitev lastninske pravice z vidika njene socialne funkcije, kot izhaja iz 67. člena ustave, v takšnem primeru ne zadošča več, zato je treba postopati v okviru ureditve, ki jo določa 69. člen ustave.

Predlagatelj meni, da je obdobje predlaganih 24 mesecev razumen rok, v katerem se lahko dejavniki, ki tvorno vplivajo na pojav možnega množičnega nezakonitega prehajanja državne meje, ustrezno razjasnijo in ocenijo v smeri podaljšanja izvajanja ukrepov povečanega nadzora državne meje ali pa njihovega zaključka. Po mnenju predlagatelja bi bila takojšnja omejitev lastninske pravice v skladu z 69. členom ustave nesorazmeren ukrep. Za obdobje 24 mesecev, ko mora upravičenec do nadomestila trpeti poseg v svojo lastninsko pravico oziroma najemno razmerje, pa bosta slednja upravičena do nadomestila, ki ga bo enostavno uveljavljati (izkazovati bo dejansko treba le poseg na zemljišču). Razumljivo je, da se v ta rok všteva čas trajanja posegov, ki so bili izvršeni pred uveljavitvijo tega zakona.

Drugi odstavek določa subsidiarno uporabo zakona, ki ureja razlastitev in omejitev lastninske pravice v javno korist (Zakon o urejanju prostora), saj predlagana ureditev mestoma odstopa od splošno določene ureditve omejitve lastninske pravice (glej tudi člene in obrazložitve v nadaljevanju). Tako je predlagano, da javno korist za ustanovitev služnosti ugotovi vlada s sklepom. Do pravnomočne odločitve o ustanovitvi služnosti v javno korist država kot upravičenec, za namene opravljanja nalog nadzora državne meje, obdrži posest na nepremičninah, določenih v sklepu. Hkrati je za namen hitre in učinkovite izvedbe postopkov za ustanovitev služnosti v javno korist določeno tudi, da mora ministrstvo v predpisanem roku začeti navedene postopke. Takšna ureditev je nujno potrebna zaradi kontinuiranega izvajanja nadzora državne meje. Po mnenju predlagatelja je v teh primerih javna korist za ustanovitev služnosti izkazana. Učinkovit nadzor državne meje je namreč nedvomno v splošno javno korist, saj je povezan z vprašanji varnosti prebivalcev in njihovega premoženja, varovanja javnega reda in miru, zdravja, preprečevanja kriminala, odkrivanja storilcev kaznivih dejanj, kot tudi z vidika učinkovitega nadzora zunanje meje v skladu z evropskim pravnim redom. Pri tem pa je treba tudi upoštevati, in po mnenju predlagatelja se ustrezno upošteva, da je vse tovrstne ukrepe treba izvajati v skladu z načelom sorazmernosti, kot izhaja iz 7. člena veljavnega zakona.

8.č člen

Kot upravičenca do služnosti v javno korist 8.č člen določa le državo, ker področje nadzora državne meje sodi v pristojnost države. Določeno je tudi, da bo postopek sporazumevanja za sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist, sklepanje teh pogodb, kakor tudi vlaganje zahtev za ustanovitev služnosti v javno korist opravljalo ministrstvo, pristojno za javno upravo, ki že opravlja strokovne in izvedbene naloge za pridobivanje, razpolaganje in upravljanje z nepremičnim premoženjem v upravljanju ministrstva.

8.d člen

Ta določba ureja postopek sporazumevanja z lastniki zemljišč, na katerih je zaradi opravljanja nalog iz 8. člena tega zakona treba omejiti lastninsko pravico z ustanovitvijo služnosti v javno korist. Postopek sporazumevanja za pridobitev služnosti nekoliko odstopa od ureditve po Zakonu o urejanju prostora (110. člen ZUreP-1). Če lastnik zemljišča sprejme ponudbo za sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist in o tem v predpisanem roku obvesti upravičenca do služnosti v javno korist, skleneta lastnik zemljišča in upravičenec do služnosti v javno korist pogodbo o ustanovitvi služnosti v javno korist namesto ustanovitve služnosti z izdajo odločbe o ustanovitvi služnosti v javno korist.

V primeru ustanovitve služnosti s sklenitvijo pogodbe o ustanovitvi služnosti pripada lastniku zemljišča odškodnina.

8.e člen

Če lastnik zemljišča in upravičenec do služnosti v javno korist ne skleneta pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist, lahko upravičenec do služnosti v javno korist zahteva pri pristojnem organu začetek postopka za ustanovitev služnosti v javno korist. Zahteva za ustanovitev služnosti v javno korist pa za razliko od zahteve za obremenitev nepremičnine s služnostjo iz 110. člena Zakona o urejanju prostora vsebuje drugačne podatke, saj za izkaz javne koristi ni potreben že izdan prostorski akt, ker se javno korist ugotovi s sklepom Vlade Republike Slovenije. Tako zahteva za ustanovitev služnosti v javno korist vsebuje podatke o zemljišču, in sicer parcelno številko in katastrsko občino, s kopijo katastrskega načrta ali z listino, ki izkazuje lego zemljišča, podatke o ustanovitvi služnosti v javno korist (opredelitev obsega zemljišča, kjer se ustanovi služnost v javno korist in trajanje služnosti v javno korist), navedbo sklepa Vlade Republike Slovenije o ugotovljeni javni koristi, ki mora biti objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije in ponudbo za sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti iz 8.d člena tega zakona. Ne glede na 110. člen Zakona o urejanju prostora se postopek za ustanovitev služnosti v javno korist začne s sklepom, zoper katerega ni dovoljena pritožba. Takšna določba je namenjena uresničevanju načela ekonomičnosti postopka. V četrtem odstavku pa je določeno, da pritožba zoper odločbo o ustanovitvi služnosti v javno korist ne zadrži njene izvršitve, ker je to nujno zaradi čimprejšnje ureditve pravnih razmer. Ta določba pomeni odstop oziroma nadomešča nujni postopek po 104. členu Zakona o urejanju prostora.

8.f člen

Odškodnina za ustanovitev služnosti v javno korist se določi za celotno obdobje obremenitve zemljišča s služnostjo. Odškodnina se bo izplačevala na letni ravni za preteklo leto, in sicer do konca meseca januarja tekočega leta. Izplačilo za posamezno leto se bo izračunalo tako, da se bo višina odškodnine, določena za celotno obdobje obremenitve zemljišča s služnostjo, delila s številom let, za katera bo zemljišče obremenjeno s služnostjo v javno korist. Če služnost v javno korist ne bo trajala celo koledarsko leto, se bo izplačilo za posamezno leto sorazmerno zmanjšalo. V primeru ukinitve služnosti pred potekom obdobja za katerega je bila ustanovljena, se odškodnina ne bo izplačala za preostalo obdobje, torej za obdobje od ukinitve služnosti do izteka obdobja za katerega je bila ustanovljena. Takšna ureditev določitve in izplačila odškodnine bo veljala tako v primeru sporazumne ustanovitve služnosti, kot v primeru, če se bo odškodnina določila v sodnem postopku. Po mnenju predlagatelja je taka ureditev utemeljena saj je v tem primeru dejanska potreba po služnosti v javno korist bodoče negotovo dejstvo, ki ga ni mogoče natančno predvideti in opredeliti ob ustanovitvi služnosti v javno korist. Načelo sorazmernosti pa terjaja, da takoj, ko prenehajo razlogi za posege, ki terjajo ustanovitev služnosti, morajo ti posegi prenehati, s tem pa tudi pravica do služnosti in temu posledično tudi pravica do odškodnine.

Določeno je, da bo odškodnino upravičencu izplačalo ministrstvo, pristojno za javno upravo. Sredstva za izplačilo odškodnine se bodo zagotovila v proračunu Republike Slovenije v okviru finančnega načrta ministrstva, pristojnega za javno upravo.

V četrtem odstavku je določen odstop od splošne ureditve izplačevanja odškodnine, in sicer tako, da se za obdobje od sprejema sklepa vlade pa do pravnomočne odločitve o višini odškodnine za služnost v javno korist, odškodnina izplača v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe.

8.g člen

Če upravičenec do služnosti v javno korist ne uspe pridobiti podatkov o lastniku zemljišča iz uradnih evidenc, ker ti podatki ne obstajajo ali ker organi, ki vodijo uradne evidence, s podatki ne razpolagajo, lahko centru za socialno delo predlaga postavitvev skrbnika za poseben primer, ki nato z upravičencem do služnosti v javno korist sklene ustrezno pogodbo. Rok za postavitvev skrbnika je določena na 60 dni.

K 3. členu:

Nova 12. točka veljavnega 46. člena je posledica določbe novega četrtega odstavka 8. člena. S to določbo se sankcionirajo ravnanja, ki bi lahko preprečevala učinkovito izvajanje nadzora državne meje.

K 4. členu:

Člen določa rok, v katerem je treba izdati predpis iz 8.b člena zakona.

K 5. členu:

S prehodno določbo predlagatelj daje podlago za uveljavljanje nadomestila upravičenca do nadomestila za posege, ki so bili izvršeni v letu 2015. Upravičenci do nadomestila bodo nadomestilo za leto 2015 lahko zahtevali v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona.

K 6. členu:

Določeno je, da se do spremembe zakona, ki ureja dohodnino, za nadomestilo, izplačano po tem zakonu, dohodnina ne plača. Po predlagateljevem mnenju bi morali biti upravičenci do nadomestila oproščeni plačila dohodnine za izplačano nadomestilo, saj gre za izplačilo, ki je posledica posega države. Nadomestilo je izključeno iz obdavčitve tudi v primeru nadomestil, ki jih upravičenec prejme v skladu z Zakonom o materialni dolžnosti.

K 7. členu:

Določena je uveljavitev zakona z naslednjim dnem po objavi.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO:

8. člen (omogočanje nadzora državne meje)

(1) Policija sme postaviti table z opozorilnimi napisi in drugo signalizacijo ali namestiti in uporabljati tehnična ali druga sredstva za opravljanje nadzora državne meje ali preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje. Za vzdrževanje tabel, druge signalizacije in drugih tehničnih sredstev po tem členu je pristojna policija.

(2) Če je potrebno za uspešno izvedbo nalog po tem zakonu in nalog, predpisanih s pravnim redom Evropske unije, policisti lahko uporabljajo zemljišča in vodne površine ne glede na lastništvo.

(3) Lastniki in posestniki zemljišč in vodnih površin morajo pustiti prost dostop in gibanje za nemoteno opravljanje nalog nadzora državne meje.

46. člen

Z globo najmanj 600 eurov se za prekršek kaznuje fizična oseba, ki:

1. nadaljuje let brez dovoljenja (2.1.4. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
2. ne obvesti policije o prihodu ali odhodu letal (2.2.3. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
3. ne pošlje splošne izjave in podatkov o potnikih (2.3.1. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
4. ne izroči seznama policistom ali drugemu pristojnemu organu (3.1.2. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
5. policiji ne sporoči vseh sprememb v zvezi s sestavo posadke ali številom potnikov (3.1.4. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
6. policije ne obvesti, da so na krovu slepi potniki (3.1.4. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
7. policije pravočasno ne obvesti o odhodu ladje (3.1.5. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
8. pristojnim policistom ne pošlje načrta poti in programa križarjenja (3.2.1. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
9. pristojnim policistom ne pošlje ali pošlje nepopolne imenske sezname (3.2.4. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
10. ne obvesti policije o vplutju rekreacijskega plovila v pristanišče, ki ni mejni prehod (3.2.6. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah);
11. ne obvesti policije o spremembi posadke ali prisotnosti potnikov (3.2.9. točka priloge VI Zakonika o schengenskih mejah).

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlaga se skrajšani postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije na podlagi prvega odstavka 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13), ker gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona.

Iz razloga zaščite prebivalcev, premoženja in varnosti migrantov oz. vzdrževanja javnega reda in varnosti je treba imeti vzpostavljen učinkovit nadzor nad nekontroliranim prehajanjem državne (schengensko) meje. Zakon o nadzoru državne meje (ZNDM-2) v 8. člena določa, da policija sme namestiti in uporabljati tehnična ali druga sredstva za opravljanje nadzora državne meje ali preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje. Za uspešno izvedbo teh nalog in nalog predpisanih s pravnim redom Evropske unije, policisti lahko uporabljajo zemljišča in vodne površine ne glede na lastništvo, pri čemer lastniki morajo policiji omogočiti prost dostop in gibanje za nemoteno opravljanje nalog nadzora državne meje. Skladno s tem so bili sprejeti določeni ukrepi, med njimi tudi postavitve začasnih tehničnih ovir. Gre za nujen in začasen ukrep, ki je potreben tako za zaščito državljanov in njihovega premoženja kot tudi za zaščito migrantov, s ciljem preprečevanja razpršenega prehajanja meje oz. usmerjanje prehoda na vstopne točke, kjer so vzpostavljeni pogoji za sprejem in obravnavo. Postavitve tehničnih ovir obenem pomeni skrajni ukrep, ki je potreben zaradi višje sile.

Določbe 8. člena ZNDM-2 so v določeni meri podnormirane, saj se s postavitvijo tehničnih ovir posega v ustavno pravico lastnine, vendar ni predvideno, da bi se subjektom zagotovilo ustrezno nadomestilo ali se jim omejila lastninska pravica s služnostjo. Predlog zakona določa nadomestilo, če je za opravljanje nalog nadzora državne meje v obmejnem območju ob državni meji potrebna uporaba zemljišč, kakor tudi omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, kolikor prej navedeni ukrep traja dlje kot 24 mesecev. Prav tako se določa sankcija za ravnanja, ki bi ovirala namestitve, uporabo, vzdrževanje ali shranjevanje teh sredstev oz. vsi neupravičeni posegi vanje.

S predlaganimi dopolnitvami se upravičencem zagotavlja nadomestilo ali se lastnikom omeji lastninska pravica s služnostjo. Ker gre za manj zahtevne dopolnitve zakona s katerimi se ne posega v vsebino že obstoječih določb, upoštevajoč aktualne dogodke povezane z migrantsko krizo, se predlaga skrajšani postopek obravnave predloga zakona v Državnem zboru Republike Slovenije.

VI. PRILOGE

- Osnutek uredbe o metodologiji za določitev višine nadomestila za onemogočeno redno rabo zemljišč zaradi izvajanja nalog nadzora državne meje